

DECLARACIÓ DE SABADELL:: Sabadell, 21 de gener de 2005

Les ciutats de l'Arc metropolità de Barcelona han cobert el primer tram del que es van proposar fer a partir de la declaració de Vilafranca de setembre de 2002 i seguint els criteris aprovats a l'anterior reunió d'Alcaldes, de 27 d'abril de 2004, pel desenvolupament de les diferents línies de treball en el marc de la nova situació relativa al paper de la planificació i organització territorial a Catalunya.

Fonamentalment es plantejava la necessitat de:

Aprofundir en l'estudi, l'avaluació i el debat respecte de determinades infraestructures de mobilitat en l'àmbit territorial de l'Arc metropolità.

Garantir la presència activa en el debat sobre l'organització de la regió metropolitana.

Participar en els instruments competents per a la redacció del Pla Territorial Metropolità.

I es manifestava la voluntat, i així s'ha fet, de fer partícip d'aquests plantejaments el Govern de la Generalitat de Catalunya en les persones del Molt Honorable President i dels Honorables Consellers de Política Territorial i Obres Públiques, de Governació i de Relacions Institucionals i Participació.

Hores d'ara, el grup de ciutats de l'Arc metropolità de Barcelona, es troba davant d'una nova fase en la que haurà de replantejar el seu paper tant en funció del grau de debat i coneixement al que s'ha pogut arribar, com, i fonamentalment, en funció de l'evolució de tot el que fa referència a la nova organització territorial del país i, concretament, al de la regió metropolitana, o vegueria de Barcelona, inclosa l'àrea metropolitana i la seva articulació amb la resta del sistema.

Des del grup de ciutats de l'Arc metropolità es vol afrontar aquesta nova fase a partir del debat amb el conjunt de viles i ciutats de l'àmbit territorial i a partir de l'anàlisi i desenvolupament de noves i dinàmiques relacions funcionals del conjunt de l'àmbit territorial de l'Arc i dels diferents sistemes urbans que el componen per tal de, en tot moment, mantenir la voluntat explícita de posar tot aquest coneixement al servei de la participació en els processos de la planificació territorial metropolitana i de la seva organització funcional.

Per tant, en aquests moments, es important poder donar per acabats els treballs que han estat objecte de debat durant els darrers mesos en les reunions realitzades per part del plenari del grup de ciutats. Treballs, aquests, que s'han realitzat amb el recolzament de la Diputació de Barcelona i segons sengles convenis subscrits entre el grup de ciutats de l'Arc metropolità i la Universitat Politècnica de Catalunya.

Concretament, pel que fa al treball **El potencial urbanístic de Barcelona i de l'Arc metropolità** aquest ha estat realitzat pel Centre de Política de Sòl i Valoracions de la UPC, sota la direcció del Director del Centre, Dr. Josep Roca Cladera, i per part dels investigadors Joaquim Clusa Oriach i Sara Mur Estada; i pel que fa al treball relatiu a **L'estudi de la realitat del sistema territorial de la segona corona metropolitana** aquest ha estat responsabilitat dels professors Ricard Pié Ninot i Josep Maria Vilanova Claret del Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori de l'ETSAV.

CONCLUSIONS:

A la vista de les dades i aportacions generades pels treballs i a partir del debat, seguint les línies de treball sobre les que el grup de ciutats ha vingut proposant la reflexió territorial, s'apunten, ara, les següents conclusions:

1.- . Les noves infraestructures i aquelles que cal completar a partir de les existents en l'àmbit de la regió metropolitana, no es poden pensar ni executar solament com a resposta a una necessitat de travessia o circumval·lació de Barcelona i del nucli central de l'àrea metropolitana consolidada. L'anàlisi dels factors pels que el corredor de la B-30 no ha acabat adquirint condició d'eix vertebrador metropolità, ens ha de fer plantejar les infraestructures "orbitals" amb capacitat estructuradora i responnent a models de posta en servei del territori i dels nuclis urbans relacionats. Cal, a més, plantejar-les amb capacitat d'anticipació a la demanda i no només com a resposta a una situació de colapso sobrevinguda.

2.- Destacar el paper de "ciutats frontissa", que cusen la regió metropolitana amb el conjunt del país i que tenen capacitat d'absorbir les necessitats de creixement futures, tot i mantenint la qualitat urbana i territorial. Tan i més en la mesura en que avui constatem que, en el conjunt de l'àmbit territorial de l'Arc metropolità, es concentra el percentatge més elevat del potencial de desenvolupament urbanístic del total de la regió metropolitana.

Són, i hi ha de ser més encara, ciutats amb capacitat de liderar els seus àmbits d'influència urbana (sistemes urbans) i d'assumir la interlocució entre el territori i la metròpoli.

3.- Les ciutats de l'Arc metropolità estan fomentant, en el desenvolupament de les seves propostes urbanes, unes noves pautes de creixement, més intens que extens, tant en la urbanització residencial com en la nova localització industrial, i ho plantegen com a regla bàsica pel manteniment de la qualitat territorial de la perifèria metropolitana.

És fonamental promoure un creixement estructurat amb major compacitat i riquesa d'usos que eviti, entre altres coses, la dispersió urbana residencial i productiva. No s'han d'inventar ni improvisar nous eixos de desenvolupament metropolità, s'han de potenciar i articular els existents al voltant de les ciutats que, d'una manera o altre, i en absència de planificació prèvia, ja han anat assumint aquest paper.

Es imprescindible, així mateix, proposar que la gestió urbanística per al re-dimensionament de l'àmbit de la totalitat de la regió metropolitana, es plantegi, a curt termini, en el marc del Pla territorial metropolità.

4.- La xarxa de ciutats i sistemes urbans metropolitans, s'ha d'entendre complementària i no en competència respecte de la ciutat central del sistema i del nucli central metropolità. És per tant una condició fonamental mantenir l'aposta d'una suma d'oportunitats per la complementarietat respecte la ciutat central metropolitana i, es una consideració estratègica, plantejar-ho en el terreny en el que aquestes ciutats han fonamentat la seva evolució, l'activitat econòmica i productiva en totes les seves actuals definicions.

Cal començar a entendre l'Arc metropolità com un gran parc tecnològic d'escala metropolitana sumant les seves realitats actuals i posant al servei d'aquestes, i del seu desenvolupament futur, tant les noves oportunitats de creixement com les noves infraestructures viàries i ferroviàries.

5.- Cal prestar una especial atenció al respecte de les actuals pautes d'ocupació del territori en termes metropolitans i no estendre segons quins models, els més extensius, a l'àmbit territorial de l'Arc metropolità. En aquest sentit, cal redoblar els esforços per a la preservació activa del paisatge considerant els espais naturals com espais estratègics en la consolidació de la regió metropolitana.

6.- Per tal d'atendre adequadament les limitacions que es puguin derivar de l'actual grau de desenvolupament de les infraestructures locals, de la necessitat d'afrontar la consolidació dels diferents sistemes urbans i de la falta d'estructuració metropolitana; cal ampliar els actuals nivells de debat de l'organització territorial, en l'àmbit metropolità, avançant cap el debat unitari del conjunt de la regió metropolitana.

PROPOSTA:

A partir d'aquest moment, amb les dades obtingudes, i coherentment amb les conclusions abans apuntades; el grup de Ciutats de l'Arc metropolità de Barcelona es proposa promoure i articular el debat territorial amb el conjunt de viles i ciutats de l'àmbit, amb l'objectiu de compartir informacions, analitzar oportunitats i amenaces, debatre conclusions i, en definitiva, poder participar en el procés de planificació de la regió metropolitana amb el màxim coneixement i articulant propostes de participació que realment arribin al conjunt de les poblacions implicades.

A aquests efectes es proposa plantejar aquesta reflexió en el marc d'unes jornades a convocar dins del primer semestre de l'any en curs, en el marc de les quals compartir els coneixements i avançar en una proposta de futur per l'articulació de la regió metropolitana.

Sabadell, a 21 de gener de 2005